Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV DEN HAAG

Directie Europese en Internationale Zaken

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Ons kenmerk
DEIZ / 108682812

Datum 13 oktober 2026
Betreft Verslag Energieraad (informeel), 28 en 29 september 2026

Geachte Voorzitter,

Met deze brief stuurt het kabinet u het verslag van de informele Energieraad die op 28 en 29 september 2026 plaatsvond in Dublin, Ierland.

Stientje van Veldhoven-van der Meer
Minister van Klimaat en Groene Groei

Directie Europese en Internationale Zaken

Ons kenmerk
DEIZ / 108682812

Verslag Energieraad (informeel) 28-29 september 2026

Op 28 en 29 september vond in Dublin de informele Energieraad plaats. Op de agenda stonden uitwisselingen over de betaalbaarheid van energie en over Europese energieveiligheid en samenwerking. Tijdens de informele Raad vond geen besluitvorming plaats.

Betaalbaarheid van energie

Tijdens de informele Energieraad vond een gedachtewisseling plaats over de betaalbaarheid van energie. De centrale vraag was hoe overheden energiekosten voor huishoudens en bedrijven kunnen beheersen, energiearmoede kunnen aanpakken en tegelijkertijd de transitie naar een geëlektrificeerde samenleving kunnen ondersteunen.

In haar introductie gaf de Europese Commissie (hierna: de Commissie) aan dat naast maatregelen op de korte termijn ook structurele oplossingen nodig zijn om de energieprijzen te dempen, onder meer via elektrificatie, hernieuwbare energie, energie-efficiëntie en investeringen in netwerken. Het Internationaal Energieagentschap (IEA) wees erop dat geopolitieke ontwikkelingen de mondiale gas- en oliemarkten kwetsbaar maken en dat Europa weinig ruimte heeft om nieuwe schokken op te vangen. Daarbij benadrukte het IEA het belang van structurele maatregelen op de middellange en lange termijn en gerichte bescherming van kwetsbare consumenten op de korte termijn. Na deze introducties, werd de discussie voortgezet in drie deelsessies.

Nederland nam deel aan de deelsessie over betaalbaarheid van energie en de beleidsreacties op de energiecrisis van 2026. Lidstaten wisselden ervaringen uit over de wijze waarop zij kwetsbare huishoudens en andere groepen die moeite hebben met hoge energiekosten bereiken en ook hoe zij inzetten op het stimuleren van energiebesparing.

Nederland benadrukte in zijn inbreng het belang van structurele maatregelen om energie betaalbaar te houden voor huishoudens en industrie, zoals de opschaling van schone energie en energiebesparing. Voor de korte termijn wees Nederland op gerichte ondersteuning van kwetsbare huishoudens, onder meer via energiecoaches en energieklussers en het Tijdelijk Noodfonds Energie. Daarnaast bracht Nederland het vraagstuk van het goed bereiken van energiearme huishoudens onder de aandacht. Nederland gaf aan te verkennen hoe het Noodfonds, in samenwerking met gemeenten, ook kan worden benut om huishoudens door te verwijzen naar ondersteuning voor woningverduurzaming en energiebesparing. Ook heeft Nederland het belang van Europese standaarden voor slimme apparaten onder de aandacht gebracht, omdat slimme, aanstuurbare apparaten, zoals warmtepompen, bewoners helpen om in te spelen op fluctuerende energieprijzen en de energierekening betaalbaar te houden. Daarnaast heeft Nederland gepleit voor het toestaan van directe subsidiëring van netkosten van de energie-intensieve industrie, omdat de hoge nettarieven in Nederland een belangrijke drempel vormen voor elektrificatie en verduurzaming van de industrie en zorgen voor een ongelijk speelveld met andere EU-lidstaten en wereldwijd.

Energieveiligheid en samenwerking met gelijkgestemde landen
Tijdens de informele Raad vond, samen met ministers van een aantal gelijkgestemde derde landen, een gedachtewisseling plaats over energieveiligheid en de samenwerking met gelijkgestemde derde landen. Centraal stond de vraag hoe de EU en gelijkgestemde landen buiten de EU de weerbaarheid kunnen versterken en gezamenlijk kunnen bijdragen aan de energievoorzieningszekerheid in een veranderende geopolitieke context.

De Commissie benadrukte dat energieveiligheid steeds meer een gezamenlijk en grensoverschrijdend vraagstuk is. Naast de structurele kwetsbaarheid als gevolg van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen, vormen ook sabotage en andere aanvallen op energie-infrastructuur een toenemende bedreiging. Volgens de Commissie zijn verdere marktintegratie, connectiviteit en samenwerking met buurlanden en gelijkgestemde partners daarom van belang. De EU Agency for the Cooperation of Energy Regulators (ACER) gaf vervolgens een beeld van de actuele energievoorzieningszekerheid. Volgens ACER zijn de Europese gasvoorraden voldoende om de komende winter door te komen, maar verschillen de voorraadniveaus en beschikbare capaciteiten tussen lidstaten.

Een grote groep lidstaten benadrukte het belang van verdere grensoverschrijdende samenwerking en gezamenlijke voorbereiding op verstoringen, onder meer door kennisdeling, gezamenlijke oefeningen en stresstests. Een brede groep lidstaten en derde landen benadrukte daarnaast het belang van diversificatie en goed functionerende, geïntegreerde energiemarkten. Meerdere lidstaten wezen daarbij op het belang van verdere diversificatie van LNG-importen en betrouwbare internationale waardeketens. Ook werd aangegeven dat energie-infrastructuur steeds meer onderdeel is van het bredere veiligheidsdomein en dat aanvallen op civiele infrastructuur, kabels, interconnecties en energiesystemen directe gevolgen kunnen hebben voor de nationale veiligheid.

Nederland benadrukte in zijn interventie dat de dreigingen voor het Europese energiesysteem uiteenlopen van extreem weer en klimaatverandering tot sabotage en cyberaanvallen. Nederland wees daarbij op de eigen kwetsbaarheid voor de gevolgen van klimaatverandering, waaronder overstromingen en droogte. Nederland pleitte voor intensievere internationale samenwerking, onder meer door expertise te delen en veiligheidsprotocollen verder op elkaar af te stemmen. Ten aanzien van de energievoorzieningszekerheid benadrukte Nederland dat de oorlog in het Midden-Oosten opnieuw de kwetsbaarheid van de afhankelijkheid van fossiele energie-importen heeft laten zien. Nederland onderstreepte daarom het belang van betrouwbare partners om de internationale energiehandel op gang te houden en onnodige schaarste te voorkomen. Nederland pleitte daarnaast voor een discussie in de Raad over Europese strategische gasopslag. Nederland benadrukte tot slot het belang van internationale samenwerking bij de energietransitie in den brede, onder meer via het IEA en de International Renewable Energy Agency (IRENA). Ook wees Nederland op het belang van COP31 om een brede coalitie te vormen van landen die elektrificatie verder op de

internationale agenda willen brengen en gezamenlijk concrete acties kunnen ontwikkelen om het energiesysteem te transformeren.

Daarnaast ging de discussie over de importverplichtingen uit de Europese methaanverordening. Voorafgaand aan de informele Raad had Eurocommissaris Jørgensen, naar aanleiding van meerdere oproepen van lidstaten, aangegeven de mogelijkheden voor één jaar uitstel van deze verplichtingen te onderzoeken. Meerdere lidstaten pleitten voor uitstel van deze verplichtingen uit de methaanverordening, variërend van één tot drie jaar, en benadrukten daarbij het belang van flexibiliteit en leveringszekerheid. Nederland gaf aan de doelen van de Methaanverordening volledig te steunen, maar verwees ook naar de problemen bij de uitvoering van de verordening, de onzekerheid bij bedrijven en de noodzaak daarvoor een oplossing te vinden. Daarbij vroeg het kabinet ook aandacht voor een aantal specifieke problemen die impact hebben op de huidige winning.